

Folosirea **medicamentelor** în scopuri recreaționale este o problemă foarte gravă în rândul adolescenților și adulților tineri. Studiile arată că un adolescent este mult mai predispus să consume medicamente într-un mod abuziv decât droguri ilegale vândute pe străzi.

Unii adolescenți consideră că nu este o problemă să consume medicamente prescrise de medic deoarece chiar medicul le recomandă. Însă consumate în scopuri non-medicinale pentru a obține o stare de „high”, acestea pot fi la fel de periculoase ca orice alt drog. Consumul recreațional de medicamente are consecințe grave asupra sănătății, inclusiv producerea dependenței. De aceea, ele trebuie administrate doar dacă există o indicație terapeutică clară și sub monitorizarea unui medic sau farmacist.

Foarte multe medicamente arată la fel. Din acest motiv este foarte periculos consumul de pastile care nu au fost prescrise de un medic. Oamenii pot avea diferite reacții adverse.

Un anumit medicament care este bun pentru o persoană, poate avea efecte secundare, uneori chiar fatale, în cazul altei persoane.

Tipuri de medicamente

Medicamentele folosite în scop recreațional (non medical) pot fi împărțite în 4 categorii:

- 1. Depresive:** aceste medicamente încetinesc funcțiile creierului. În cadrul acestora intră sedativele (folosite pentru a liniști o persoană) și tranchilizantele (folosite pentru a reduce anumite tensiuni interioare sau anxietăți)
- 2. Stimulente:** clasa medicamentelor folosite pentru energizarea organismului, dar care în același timp accelerează pulsul, respirația și cresc tensiunea arterială
- 3. Opioide sau derivate din morfină:** de cele mai multe ori se referă la calmante; aceste medicamente conțin opium și sunt folosite pentru a reduce durerile
- 4. Antidepresive:** medicamente prescrise de medicii psihiatri cu scopul de a combate depresia

Depresivele

Acest tip de medicamente acționează asupra sistemului nervos central, având funcția de a încetini activitatea creierului. Ele sunt utile, prescrise în mod corect, în tratarea anxietății, panicii, reacțiilor acute de stres și tulburărilor de somn.

Utilizarea depresivelor fără prescripție medicală sau fără îndrumare de specialitate, poate avea consecințe serioase.

Consumul **pe termen lung** poate duce la instalarea dependenței, iar oprirea bruscă a consumului poate avea consecințe dăunătoare, cum ar fi convulsiile. De asemenea, în timp organismul poate să dezvolte toleranță, ceea ce duce la nevoia consumatorului de a crește doza pentru a beneficia de aceleași efecte.

Pe termen scurt, administrarea necorespunzătoare a depresivelor poate să ducă la:

- Dificultăți de concentrare
- Dureri de cap
- Amețeli
- Confuzie
- Probleme cu mișcarea
- Scăderea tensiunii arteriale
- Probleme de memorie
- Respirație și vorbire încetinită

Supradoza de medicamente depresive poate să fie fatală, deoarece duce la încetinirea sau chiar stoparea respirației, fenomen numit hipoxie (o condiție în care organismul este privat de oxigen). Hipoxia poate să aibă consecințe pe termen scurt și lung asupra creierului, printre care se numără și leziunile cerebrale și coma.

Opioidele și derivatele din morfină

Opioidele sunt medicamente care acționează direct asupra sistemului nervos pentru a elimina durerile. Abuzul de opioide poate duce la dependență psihică și la reacții adverse fizice foarte neplăcute. Opioidele se găsesc sub formă de tablete, capsule sau în stare

lichidă.

Efecte pe termen scurt:

Efectele pe termen scurt ale consumului de opioide și derivate din morfină includ:

- Somnolența
- Respirație greoaie
- Constipație
- Amețeală
- Greturi
- Inconștiență
- Comă

Efecte pe termen lung:

Consumul îndelungat de opioide duce la instalarea dependenței fizice și psihice. Corpul se adaptează la prezența substanței, iar în cazul reducerii sau opririi consumului apare starea de **sevrăj**. Alte efecte pe termen lung includ:

-
- Oboseala
- Dureri musculare și articulare
- Insomnii
- Diaree
- Stări de vomă

De asemenea, poate apărea efectul de **toleranță**. Aceasta înseamnă că, pentru a ajunge la aceeași stare de high, consumatorul trebuie să crească doza de substanță cu fiecare nouă administrare.

Stimulentele

Stimulentele cresc temporar starea de energie a organismului. Cele mai cunoscute droguri ilegale care intră în această categorie sunt cocaina și amfetaminele. Stimulentele medicale se găsesc sub formă de tablete sau capsule. Ele sunt consumate fie prin înghițire, fie prin injectare sau prizare (trase pe nas).

Efecte pe termen scurt:

- Stări de epuizare
- Apatie și depresie după dispariția efectului energizant

Efecte pe termen lung:

Stimulentele pot crea **dependență**. Doze mari și repetate de stimulente pe parcursul unei perioade scurte de timp pot duce la sentimente de ostilitate și paranoia.

Antidepresivele

O altă categorie de medicamente care pot fi folosite abuziv în scop recreațional sunt antidepresivele. Acestea includ: Prozac, Paxil, Celexa, Remeron și se găsesc sub formă de capsule și tablete colorate.

Efectele resimțite în urma consumului de antidepresive pot fi:

- Insomnie
- Iritabilitate
- Anxietate
- Stări de agitație
- Agresivitate

- Confuzie și gândire incoerentă
- Paranoia
- Halucinații
- Gânduri suicidale
- Psihoză
- **Dependență**

Simptomele stării de **sevrăj** care apar în urma opririi abuzului de antidepresive pot fi: gânduri suicidale, anxietate, insomnie, amețeală, stări de vomă, migrene.

Situația în România

Studiul ESPAD 2015 realizat pe elevi de 16 ani din România, arată cu privire la consumul medicamentelor fără prescripție următoarele:

Consumul de calmante ale durerii cu scopul de a-și schimba starea de dispoziție a înregistrat în 2015 o prevalență de-a lungul vieții de **12%**. Această valoare este de aproape 4 ori mai mare decât media europeană care se situează la 3,5%.

La băieți se observă o prevalență a acestui tip de consum de 8,8% (de 3 ori mai mare față de media europeană, în valoare de 2,7%). Dar în cazul **fetelor**, acest tip de consum atinge valoarea de 15%, fiind de peste 3 ori mai mare decât media observată la nivel european în rândul fetelor, în valoare de 4,3%. Realizatorii studiului își exprimă speranța că aceste rezultate îngrijorătoare s-ar datora unei înțelegeri eronate a întrebărilor din chestionarul românesc care fac referire la medicamentele utilizate fără prescripție.

Consumul de **alcool combinat cu medicamente** a înregistrat în 2015 o creștere de la 3% (în studiul din 2011), la 4,4%, depășind de asemenea media europeană de 3,6%.